

Заграй А.В.,
студ. гр. ОПм-11,
Національний університет «Львівська політехніка».
Науковий керівник – Коваль З.О.,
к.е.н., доцент кафедри обліку та аналізу

ПРОБЛЕМАТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ ОБЛІКОВОГО ПЕРСОНАЛУ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ СИСТЕМИ

Праця як економічна категорія є предметом наукової дисципліни «Економіка праці», хоча окремі її аспекти вивчаються іншими науками (як спосіб існування та розвитку людства – філософією; як фактор виробництва – політичною економією, макроекономією; як діяльність, що потребує організації – менеджментом, економікою підприємств тощо). Тому проблеми пов'язані із працею вважаємо предметом дослідження різних дисциплін і організації бухгалтерського обліку, зокрема. Оскільки ця проблематика знаходиться на перетині багатьох наук, то необхідно організацію праці сприймати як багатоаспектну проблему і зосередитись на розгляді окремих її питань у відповідності з предметом конкретного дослідження. В рамках дослідження організації бухгалтерського обліку найбільш актуальним є питання організації праці облікового персоналу у контексті забезпечення функціонування облікової системи.

Організація праці облікового персоналу потребує створення сприятливих умов для функціонування бухгалтерської служби підприємства, а саме: визначитись з найбільш ефективним варіантом роботи (централізований або децентралізований) та оптимальною структурою бухгалтерії; розробити функціональні обов'язки облікових працівників; встановити належні інформаційні зв'язки між окремими частинами бухгалтерії та між бухгалтерією й іншими підрозділами підприємства; організувати робочі місця бухгалтерів, зокрема їх технічне забезпечення; забезпечити підвищення кваліфікації облікових працівників тощо.

Законом про бухгалтерський облік передбачено декілька варіантів організаційної форми ведення бухгалтерського обліку на підприємствах [1]:

- введення до штату підприємства посади бухгалтера, або створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером;
- користування послугами спеціаліста з бухгалтерського обліку, зареєстрованого як підприємець, який здійснює підприємницьку діяльність без створення юридичної особи;
- ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерією або аудиторською фірмою;

- самостійне ведення бухгалтерського обліку та складання звітності безпосередньо власником або керівником підприємства.

Для більшості великих та середній підприємств України перший варіант є найбільш прийнятним, оскільки, створення структурного підрозділу (бухгалтерії) на чолі з головним бухгалтером дозволяє ґрунтовніше забезпечити виконання обліково-аналітичної та контрольної функції системи управління господарською діяльністю підприємства.

Зупинимо свою увагу на виборі централізованої або ж децентралізованої форм роботи облікового персоналу, який залежить від рівня централізації системи управління підприємством.

Зокрема, централізована форма організації облікового персоналу передбачає такий порядок обробки облікової інформації: первинні документи оформлюються в структурних підрозділах підприємства і у встановлені строки надходять до бухгалтерії, де обробляються, реєструються, систематизуються в розрізі синтетичних та аналітичних рахунків і узагальнюються у формах бухгалтерської звітності. За централізованою формою весь обліковий персонал методично та адміністративно підпорядкований головному бухгалтеру підприємства.

А от за децентралізованої форми – виконується відносно повний цикл обробки облікової інформації, а саме від фіксації господарських операцій в первинних документах до складання звітності обліковим персоналом структурних підрозділів підприємства, а центральна бухгалтерія вже веде облік адміністративних витрат та на підставі отриманих від структурних підрозділів даних здійснює зведений облік господарської діяльності і формує звітність підприємства в цілому. За децентралізованою формою весь обліковий персонал методично підпорядкований головному бухгалтеру підприємства, та водночас, частина облікового апарату адміністративно підпорядкована керівникам структурних підрозділів підприємства.

Очевидно, що підприємствам, які прагнуть бути успішними, конкурентоспроможними на ринку необхідно постійно удосконалювати систему управління і, зокрема, підсистему бухгалтерського обліку.

Отже, організація обліку означає раціональну організацію бухгалтерської служби, яка, в свою чергу, формує якісну фінансову інформацію для підприємства. З вище викладеного можна зробити висновок, що найефективнішим рішенням для подальшої діяльності підприємства є введення до штату підприємства посади бухгалтера, або ж створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером. Доцільніше буде дотримання децентралізованої форми роботи облікового персоналу, а також постійне підвищення їх професійного рівня знань до відповідності сучасним тенденціям НТП, розвитку методології науки, а найголовніше змінам у законодавстві, що регулюють

діяльність суб'єктів господарювання і бухгалтерську діяльність, зокрема. Для цього на підприємствах пропонуємо формувати нормативно-правові та інформаційно-довідкові бази даних, міні-бібліотеки з професійної науково-методичної літератури та спеціалізованих періодичних видань.

Література

1. *Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. 2. Дяків О. П. Управління персоналом : навчально-методичний посібник / О.П. Дяків, В.М. Острроверхов. – 2-гу вид., переробл. і доповнено. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 288 с.*

Івасюк Т. М.,
студ. гр. ОП-41,
Національний університет “Львівська політехніка”.
Науковий керівник – Височан О. О.,
к.е.н., доцент кафедри обліку та аналізу

ВИТРАТИ НА ЕКОЛОГІЧНУ ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ У СИСТЕМІ ЕКОЛОГІЧНОГО ОБЛІКУ

Досягнення економічної загалом і фінансової, зокрема, ефективності діяльності є основними цілями для підприємств та організацій різних секторів економіки й форм власності. Водночас для оцінювання діяльності суб'єктів господарювання слід враховувати, крім економічних показників, екологічні аспекти їх функціонування. Орієнтованість суспільства на концепцію сталого розвитку та сучасні світові еко-тенденції підтверджують необхідність дослідження впливу діяльності підприємств на навколишнє природне середовище.

За умов змін у діловому середовищі організації, у яких немає багатостороннього підходу до розуміння й управління внутрішніми екологічними й соціальними процесами, розглядатимуть як ризиковані для інвестицій [1, с. 113].

Зважаючи на брак релевантної інформації щодо екологічної діяльності в інформаційному забезпеченні системи управління підприємств, стає проблемним визначити вплив суб'єкта господарювання на довкілля. Виникає необхідність створення підсистеми економіко-екологічного обліку для врахування впливу економічних факторів на екосистему і навпаки.

Одним із основних показників оцінки такого впливу є екологічні витрати, які О.В. Бичкова трактує як “зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів, або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу, спричинене використанням природного середовища, вилученням і